

חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את רצף האירועים והרעיונות ממהפכת הנאורות ועד להתגבשות הזרמים בציונות
- לנתח מושגי מפתח כמו אמנציפציה, השכלה, לאומיות וזיכרון קולקטיבי ולהשתמש בהם בהקשר מדויק
- להשוות בין תנועות ואידאולוגיות שונות (זרמי הציונות, לאומיות ערבית מול יהודית) ולזהות דמיון ושוני
- לתרגל כתיבת תשובה מנומקת ברמת בגרות ושיח מכבד בנושאים רגישים כמו אמונה לאחר השואה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – תרגול בסיסי

1. א – התבונה האנושית
2. א – בריטניה

חלק ב' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – יישום והבנה

1. – ד (זכויות טבעיות: חיים, חירות ורכוש)
2. – ג (הפרדת הרשויות)
3. – א (הריבונות שייכת לעם)
4. – ב (סובלנות דתית וחופש ביטוי)

חלק ג' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – ניתוח וחשיבה

1. ['מהפכה בחקלאות משחררת עובדים מהכפר', 'המצאת מנוע הקיטור ומכונות חדשות', 'מעבר המוני לעבודה בערים ובמפעלים', 'הידרדרות תנאי העבודה והתארגנות פועלים']
2. הסבירו כיצד רעיון הזכויות הטבעיות של הנאורות יכול היה לשמש את הפועלים בדרישתם לתנאי עבודה טובים יותר.
3. לדעתכם, האם המהפכה התעשייתית הייתה בעיקרה תהליך חיובי או שלילי לחברה? נמקו תוך התייחסות גם להתקדמות וגם למחיר החברתי.
4. למה מונטסקייה רצה לחלק את השלטון?

חלק ד' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – מושגי יסוד

1. נכון – כך מוגדר המושג בהקשר היהודי במאות ה-18–19
2. לא נכון – למעשה הוטלו על היהודים הגבלות רבות, כמו מסים מיוחדים, איסורי עיסוק וחובת מגורים ברובע נפרד
3. נכון – הכתב הקל על היהודים באוסטריה והתיר להם לימודים ועיסוקים חדשים
4. לא נכון – השוויון המלא ניתן רק ב-1791, אחרי ויכוח ארוך באספה הלאומית
5. נכון – הוא נחשב לדמות מרכזית בראשית תנועת ההשכלה היהודית
6. לא נכון – נפוליאון כינס ב-1806 'אספת נכבדים' יהודית כדי לבחון את נאמנות היהודים

חלק ה' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – התאמה והבנה

1. – ד (פרסם את כתב הסובלנות ב-1782)
2. – ה (טען שליהודים כיחידים יש לתת שוויון מלא, אך לא כאומה נפרדת)
3. – א (כינס אספת נכבדים יהודית כדי לבחון את נאמנותם)
4. – ב (קידם תרגום ולימוד שמחברים בין יהדות לתרבות אירופית)
5. – ג (הובילה לשוויון זכויות מלא ליהודי צרפת ב-1791)

חלק ו' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – מבט מעמיק וכתיבה

1. קיבלו שוויון זכויות אזרחי ופוליטי כיחידים, אך נדרשו לוותר על אוטונומיה קהילתית נפרדת ועל חלק מהזהות הלאומית הנבדלת
2. למשל, הצורך ללמוד שפה וסגנון חיים כלליים לצד שמירת מצוות ולימוד תורה, ולעיתים מתח בין פתיחות לעולם החיצון לבין נאמנות למסורת ולקהילה
3. ההשכלה ביקשה להכין את היהודים לקראת שילוב בחברה הכללית תוך עדכון התרבות וההשכלה היהודית, כתשובה לדרישות החברה הסובבת ולרעיונות הנאורות

חלק ז' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הכרות ומושגי יסוד

1. א – בנימין זאב הרצל
2. ב – אחד העם

חלק ח' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – בדיקת הבנה

1. לא נכון – להפך – הציונות המדינית, בראשות הרצל, הדגישה שיש לקבל קודם הכרה והסכמה בינלאומית ('צ'רטר').
2. נכון – אכן כך – היישוב הישן, שעסק בעיקר בלימוד תורה ותפילה, הסתמך על תרומות אלה.

חלק ט' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – השלמת מושגים

1. רבנות
2. המזרחי

חלק י' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – התאמה והשוואה

1 – ג (הרצל, דרש הכרה בינלאומית לפני התיישבות)
2 – א (אחד העם, מרכז רוחני ותרבות עברית)
3 – ד (הרב ריינס, חיבור בין תורה לארץ ישראל)
4 – ה (חברה שוויונית וקיבוצים)
5 – ב (ז'בוטינסקי, שאיפה למדינה וכוח הגנה יהודי)

חלק י"א – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – מושגים ועובדות

1. ב – האימפריה העות'מאנית
2. א – א-נהדה
3. ב – בוטרוס אל-בוסתאני
4. ב – התחזקה מדיניות ריכוזית וטורקיפיקציה, ובתגובה קמו אגודות ערביות

חלק י"ב – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – השלמה והתאמה

1. מנדטים
2. 1916

חלק י"ג – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – השוואה בין תהליכים

1 – ג (שלב תרבותי של חידוש שפה וספרות)
2 – ה (חיבור בין עולם מסורתי לתרבות אירופית מודרנית)
3 – ד (מרד מזוין נגד השלטון העות'מאני)
4 – א (ארגון פוליטי של תנועה לאומית יהודית)
5 – ב (שלטון זר שהחליף את העות'מאנים אחרי 1918)

חלק י"ד – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – מה קרה באמת

1. נכון – זהו אירוע היסטורי מתועד בסוף המרד הגדול
2. לא נכון – חז"ל הדגישו סיבה מוסרית-דתית – שנאת חינם, ולא את ההיבט הצבאי
3. נכון – כך מספרת האגדה – "תן לי יבנה וחכמיה"
4. לא נכון – תשעה באב הוא יום צום ואבל על חורבן שני הבתים
5. נכון – אלה מנהגים שעיצבו את הזיכרון הקולקטיבי של האבל

חלק ט"ו – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – היסטוריה מול זיכרון

1. היסטוריה
2. שנאת חינם
3. יבנה
4. חורבן

חלק ט"ז – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – כתיבה מודרכת ורגישה

1. תשובה אישית המבוססת על כבוד לדעות שונות ועל ההבנה שמדובר בשאלה שאין לה הכרעה חד-משמעית
2. להקשיב עד הסוף בלי לקטוע ובלי לשפוט, בלי לנסות לשכנע ותוך כיבוד העמדה האחרת
3. המנהג יכול לשמר תחושת זהות, שליטה ותקווה כשכל שאר חייו של האדם נשללו ממנו
4. האגדה מעבירה מסר מוסרי-כללי בסיפור מעוצב, ואילו העדות האישית מעבירה חוויה פרטית וממשית שמעוררת הזדהות ישירה

חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות סגורות

1. ב – מונטסקייה
2. ג – בריטניה
3. ג – 1791
4. ב – חיבור בין העולם היהודי לתרבות האירופית
5. ג – הרצל
6. ב – נושאי שבת, כשרות, נישואין וחינוך
7. א – א-נהדה
8. ב – מגילת איכה

חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות

1. יש להזכיר את רעיון הזכויות הטבעיות והשוויון, את ה'עסקה' של ויתור על אוטונומיה קהילתית בתמורה לשוויון אזרחי, ולתת דוגמה כמו כתב הסובלנות או צרפת 1791.
2. יש לציין מטרה משותפת של תחייה לאומית בארץ ישראל, ולהבדיל בדגשים: למשל הרצל-הכרה בינלאומית מול אחד העם-מרכז רוחני ותרבותי, או ציונות דתית-תורה ועבודה מול תנועת העבודה-חברה שוויונית.
3. יש להביא דוגמה מתקופת חז"ל כמו מעבר מקורבנות לתפילה ולימוד תורה ביבנה, ודוגמה מהשואה כמו שמירה על מנהגים בתנאים קשים, ולהסביר כיצד שתיהן ביטאו ניסיון לשמר זהות וקשר רוחני למרות המשבר.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה תזכיר זכויות טבעיות/שוויון וקשר ל'עסקה' של ויתור על אוטונומיה קהילתית בתמורה לשוויון אזרחי
- תשובה טובה תבחר שני זרמים (למשל מדינית ורוחנית, או דתית ועבודה) ותנסח הבדל קונקרטי בדרך או במטרה
- תשובה טובה תסביר שהיסטוריה היא מה שקרה בפועל וזיכרון הוא מה שנבחר לספר, עם דוגמה כמו קמצא ובר קמצא או טקס תשעה באב

טיפים להפעלה:

- ניתן לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים – פרק אחד או שניים לשיעור, עם זמן לדיון בכיתה בין הפרקים
- לפרק האחרון (זיכרון ואמונה בשואה) מומלץ להקדיש זמן נפרד ולפתוח בכללי שיח מכבד לפני תחילת העבודה
- לתלמידים מתקשים אפשר להציע את הגרסה הפשוטה (בקצרה ובפשטות) כבסיס לפני המעבר למשימות הניתוח המלאות
- מומלץ לשלב בין הפרקים ציר זמן משותף שהתלמידים משלימים בעצמם, כדי לחזק את ההבנה הכרונולוגית של כלל התקופה

חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

היסטוריה בעת החדשה – מנאורות לציונות

תיכון · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית
2. פרק 2 – אמנציפציה והשכלה יהודית
3. פרק 3 – זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב
4. פרק 4 – לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית
5. פרק 5 – זיכרון, אמונה ושיח רגיש

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – היסטוריה בעת החדשה: מנאורות לציונות

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק יש סיכום קצר, מילים חשובות ותרגילים. לומדים פרק אחרי פרק לפי הסדר. אפשר להסתכל במילון המושגים אם משהו לא ברור.

📖 מילון קטן:

נאורות	תנועת רעיונות מהמאה ה-18 שהאמינה בכוח התבונה האנושית לשפר את החברה והשלטון
זכויות טבעיות	זכויות שלדעת הוגי הנאורות שייכות לכל אדם מעצם היותו אדם, כמו חיים וחירות
הפרדת רשויות	חלוקת השלטון לרשות מחוקקת, מבצעת ושופטת כדי למנוע ריכוז כוח
אמנציפציה	מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות ליהודים במדינות אירופה
השכלה (הסקלה)	תנועה יהודית שביקשה לחבר בין המסורת לבין התרבות האירופית המודרנית
ציונות מדינית	זרם בציונות שהוביל הרצל, שהדגיש צורך בהכרה בינלאומית לפני התיישבות
ציונות רוחנית	זרם שהוביל אחד העם, שראה בארץ ישראל מרכז תרבותי ולא רק פתרון מדיני
א-נהדה	שלב תרבותי בהתעוררות הלאומית הערבית, התחדשות השפה והספרות הערבית
זיכרון קולקטיבי	מה שחברה או עם בוחרים לזכור ולהנחיל, להבדיל מהעובדות ההיסטוריות עצמן
סטטוס קוו	הסכמה מ-1947 שקבעה כללים לגבי שבת, כשרות, נישואין וחינוך ביישוב היהודי

1 חלק א' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – תרגול בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במה האמינו אנשי הנאורות?

א) התבונה האנושית ב) האמונה הדתית ג) כוחו של השליט ד) המסורת

2. איפה התחילה המהפכה התעשייתית?

א) בריטניה ב) צרפת ג) גרמניה ד) ארצות הברית

2 חלק ב' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – יישום והבנה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ג'ון לוק	___	**א.** הריבונות שייכת לעם
2. מונטסקייה	___	**ב.** סובלנות דתית וחופש ביטוי
3. רוסו	___	**ג.** הפרדת הרשויות
4. וולטר	___	**ד.** זכויות טבעיות: חיים, חירות ורכוש

3 חלק ג' – פרק 1 • עידן הנאורות והמהפכה התעשייתית – ניתוח וחשיבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הסבירו כיצד רעיון הזכויות הטבעיות של הנאורות יכול היה לשמש את הפועלים בדרישתם לתנאי עבודה טובים יותר.
☐	['מהפכה בחקלאות משחררת עובדים מהכפר', 'המצאת מנוע הקיטור ומכונות חדשות', 'מעבר המוני לעבודה בערים ובמפעלים', 'הידרדרות תנאי העבודה והתארגנות פועלים']
☐	למה מונטסקייה רצה לחלק את השלטון?
☐	לדעתכם, האם המהפכה התעשייתית הייתה בעיקרה תהליך חיובי או שלילי לחברה? נמקו תוך התייחסות גם להתקדמות וגם למחיר החברתי.

4 חלק ד' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – מושגי יסוד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אמנציפציה פירושה מתן שוויון זכויות אזרחיות ופוליטיות ליהודים	☐	☐
2	לפני האמנציפציה חיו היהודים באירופה כקהילה חופשית לגמרי, בלי הגבלות מצד השלטון	☐	☐
3	כתב הסובלנות של הקיסר יוסף השני פורסם בשנת 1782	☐	☐
4	צרפת העניקה שוויון מלא לכל יהודיה כבר בתחילת המהפכה הצרפתית, ב-1789	☐	☐
5	משה מנדלסון פעל בברלין וביקש לחבר בין העולם היהודי המסורתי לתרבות האירופית	☐	☐
6	נפוליאון, בשונה משליטים אחרים, כלל לא התעניין במעמד היהודים בארצות שכבש	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – התאמה והבנה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יוסף השני	____	**א.** כינס אספת נכבדים יהודית כדי לבחון את נאמנותם
2. קלרמון-טונר	____	**ב.** קידם תרגום ולימוד שמחברים בין יהדות לתרבות אירופית
3. נפוליאון	____	**ג.** הובילה לשוויון זכויות מלא ליהודי צרפת ב-1791
4. משה מנדלסון	____	**ד.** פרסם את כתב הסובלנות ב-1782
5. המהפכה הצרפתית	____	**ה.** טען שליהודים כיחידים יש לתת שוויון מלא, אך לא כאומה נפרדת

6 חלק ו' – פרק 2 • אמנציפציה והשכלה יהודית – מבט מעמיק וכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מהי ה'עסקה' שהציעה האמנציפציה ליהודים: מה קיבלו ומה נדרשו לוותר עליו בתמורה

2. תארו קושי אחד שעמד בפני יהודי שרצה גם להיות אזרח שווה זכויות וגם לשמור על זהות יהודית מסורתית, בתקופת תנועת ההשכלה

3. מדוע אפשר לראות בתנועת ההשכלה היהודית תגובה לתהליך האמנציפציה שהתרחש סביבה באירופה

7 חלק ז' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – הכרות ומושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי ארגן את הכנס הציוני הראשון?

א) בנימין זאב הרצל ב) אחד העם ג) חיים ויצמן ד) יצחק יעקב ריינס

2. מי רצה מרכז תרבות עברי בארץ?

א) הרצל ב) אחד העם ג) ז'בוטינסקי ד) הרב קוק

8 חלק ח' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – בדיקת הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הציונות המדינית האמינה שיש להתחיל מיד בהתיישבות רחבה בלי לחכות להכרה בינלאומית.	☐	☐
2	היישוב הישן התקיים ברובו מתרומות יהודי התפוצות שנקראו 'החלוקה'.	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – השלמת מושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשנת 1921 קמה ה _____ הראשית ביישוב היהודי בארץ ישראל.

2. את תנועת _____ ייסד הרב יצחק יעקב ריינס בשנת 1902, וחיברה בין תורה לבין בניין הארץ.

10 חלק י׳ – פרק 3 • זרמים בציונות והצביון הדתי ביישוב – התאמה והשוואה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ציונות מדינית	___	**א.** אחד העם, מרכז רוחני ותרבות עברית
2. ציונות רוחנית	___	**ב.** ז'בוטינסקי, שאיפה למדינה וכוח הגנה יהודי
3. ציונות דתית	___	**ג.** הרצל, דרש הכרה בינלאומית לפני התיישבות
4. תנועת העבודה	___	**ד.** הרב ריינס, חיבור בין תורה לארץ ישראל
5. ציונות רוויזיוניסטית	___	**ה.** חברה שוויונית וקיבוצים

11 חלק י״א – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – מושגים ועובדות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי שלט בארצות ערביות לפני המאה ה-20?

(א) האימפריה הבריטית (ב) האימפריה העות'מאנית (ג) האימפריה הרוסית

(ד) האימפריה האוסטרו-הונגרית

2. כיצד נקרא השלב התרבותי הראשון של ההתעוררות הלאומית הערבית?

(א) א-נהדה (ב) אמנציפציה (ג) הטורקים הצעירים (ד) הנאורות

3. מי חידש את השפה הערבית הספרותית?

(א) עבד אל-רחמן אל-כואכבי (ב) בוטרוס אל-בוסתאני (ג) חיים ויצמן (ד) אחד העם

4. מה קרה אחרי מהפכת 'הטורקים הצעירים' ב-1908?

(א) העות'מאנים הכריזו עצמאות לערבים

(ב) התחזקה מדיניות ריכוזית וטורקיפיקציה, ובתגובה קמו אגודות ערביות

(ג) בוטלה האימפריה העות'מאנית (ד) נחתם הסכם שלום עם בריטניה

12 חלק י״ב – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אחרי מלחמת העולם הראשונה קיבלו בריטניה וצרפת _____ על ארצות ערביות שונות

2. המרד הערבי נגד העות'מאנים פרץ בשנת _____

13 חלק י״ג – פרק 4 • לאומיות ערבית מול לאומיות יהודית – השוואה בין תהליכים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. א-נהדה	___	**א.** ארגון פוליטי של תנועה לאומית יהודית

2. תנועת ההשכלה היהודית	____	**ב.** שלטון זר שהחליף את העות'מאנים אחרי 1918
3. המרד הערבי 1916	____	**ג.** שלב תרבותי של חידוש שפה וספרות
4. הקונגרס הציוני הראשון 1897	____	**ד.** מרד מזוין נגד השלטון העות'מאני
5. מנדט בריטי וצרפתי	____	**ה.** חיבור בין עולם מסורתי לתרבות אירופית מודרנית

14 חלק י"ד – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – מה קרה באמת

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשנת 70 לספירה חרב בית המקדש השני בידי הצבא הרומי בפיקוד טיטוס	☐	☐
2	לפי התלמוד, הסיבה המרכזית לחורבן בית המקדש השני הייתה בעיקר הכוח הצבאי העדיף של הרומאים	☐	☐
3	רבן יוחנן בן זכאי ביקש מהשליט הרומי לאפשר הקמת מרכז לימוד תורה ביבנה	☐	☐
4	בתשעה באב נהוג לערוך סעודות חגיגיות ולשמוח על סיום בניית בית המקדש	☐	☐
5	קריאת מגילת איכה וקינות הם חלק ממנהגי האבל על החורבן בתשעה באב	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – היסטוריה מול זיכרון

השלימו את המילה החסרה.

1. ה _____ עוסקת במה שאכן אירע, ואילו הזיכרון הקולקטיבי עוסק במה שעם בוחר לספר ולהנחיל לדורות הבאים

2. לפי חז"ל, בית המקדש השני חרב בעיקר בגלל _____ בין בני אדם

3. האגדה על רבן יוחנן בן זכאי מספרת שביקש מהשליט הרומי: "תן לי _____ וחכמיה"

4. מנהג שבירת הכוס בחתונה היהודית הוא מנהג "זכר ל _____ "

16 חלק ט"ז – פרק 5 • זיכרון, אמונה ושיח רגיש – כתיבה מודרכת ורגישה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו בשתיים-שלוש שורות: מה המשמעות, לדעתכם, של הכלל שאין תשובה נכונה אחת כשמדברים על אמונה אחרי שואה

2. לפי כללי השיח, כיצד ראוי להגיב לתלמיד או תלמידה שמביעים עמדה שונה משלכם בנושא אמונה ושואה

3. הסבירו: מדוע שמירה על מנהג דתי בתנאים קשים מאוד יכולה להיות משמעותית, גם עבור מי שאינו שומר מצוות בחיי היומיום

4. השוו בקצרה: מה ההבדל בין הדרך שבה אגדת קמצא ובר קמצא מעבירה מסר על חורבן, לבין הדרך שעדות אישית על השואה מעבירה מסר על אמונה

17 חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות סגורות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי הציע לחלק את השלטון לשלוש רשויות?

א) ג'ון לוק ב) מונטסקייה ג) וולטר ד) רוסו

2. איפה התחילה המהפכה התעשייתית?

א) צרפת ב) גרמניה ג) בריטניה ד) ארצות הברית

3. מתי קיבלו יהודי צרפת שוויון זכויות?

א) 1782 ב) 1789 ג) 1791 ד) 1806

4. מה המשכילים רצו לעשות?

א) הקמת מדינה יהודית ב) חיבור בין העולם היהודי לתרבות האירופית ג) הקמת בתי כנסת חדשים
ד) מאבק מזוין בשלטון

5. מי כינס את הקונגרס הציוני הראשון?

א) אחד העם ב) הרב קוק ג) הרצל ד) ז'בוטינסקי

6. על מה נחתם מכתב הסטטוס קוו?

א) הסכם גבולות ב) נושאי שבת, כשרות, נישואין וחינוך ג) הקמת הרבנות הראשית
ד) הקמת קיבוץ דתי

7. איך קוראים לשלב הראשון של ההתעוררות הערבית?

א) א-נהדה ב) הטורקים הצעירים ג) המרד הערבי ד) טורקיפיקציה

8. מה קוראים בתשעה באב?

א) מגילת אסתר ב) מגילת איכה ג) ספר תהלים ד) ספר יונה

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו כיצד רעיונות הנאורות על שוויון וזכויות טבעיות השפיעו על תהליך האמנציפציה של היהודים באירופה.

2. השוו בין שני זרמים בציונות (למשל מדינית ורוחנית, או דתית ותנועת העבודה) – במה הם דמו ובמה נבדלו?

3. כיצד התמודדו קבוצות שונות (חז"ל אחרי חורבן הבית, ניצולי שואה) עם שאלות של אמונה וזהות בעקבות משבר עמוק? תנו דוגמה אחת מכל תקופה.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להסביר בשתי-שלוש משפטים מה הקשר בין רעיונות הנאורות לבין תהליך האמנציפציה?

האם אני יכול/ה להשוות בין שני זרמים בציונות ולהצביע על הבדל מרכזי ביניהם?

האם אני מבין/ה את ההבדל בין 'היסטוריה' לבין 'זיכרון קולקטיבי' ויכול/ה להביא דוגמה מהחומר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀